

Onderwerp BORG-rapportage 2015 - informatie

Steller H. Sissingh

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 3678506	Bijlage(n) 1	Ons kenmerk 5485638
Datum 18-02-2016	Uw brief van -	Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Sinds 2001 voeren we het beheer van de gemeentelijke openbare infrastructuur uit volgens de BORG-systematiek (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen). Volgens een van tevoren vastgesteld kwaliteitsprofiel bepalen we met deze systematiek de inzet in het onderhoud. Daarnaast vindt er ieder jaar een BORG-schouw plaats, waarbij burgers toetsen in hoeverre wordt voldaan aan dit kwaliteitsprofiel. Jaarlijks presenteren wij aan u de resultaten van de BORG-schouw.

Op basis van de schouw worden voor het jaar daarop nieuwe accenten in het onderhoud bepaald. Uit de schouwresultaten over meerdere jaren worden ook de ontwikkelingen in de onderhoudskwaliteit zichtbaar. In de jaarlijkse BORG-rapportage doen wij verslag over de gerealiseerde kwaliteit in het beheer en onderhoud van de stad.

Kwaliteitsniveau blijft in 2015 op peil

Vanaf 2006 zijn we erin geslaagd om met minder middelen de goede onderhoudskwaliteit van de stad te behouden. Uw raad heeft de kwaliteitsambitie vastgesteld op 90%. Uit de BORG-schouw van 2015 blijkt dat Groningen stadsbreed in 95% van de waarnemingen voldoet aan de BORG doelen. In 2014 lag dit percentage op 93%. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in 2014 de BORG-doelstelling voor de facetten groen en schoon voor de hoofdstructuur is verlaagd van 'goed' naar 'matig' en voor de woonwijken van 'voldoende' naar 'matig'. Een uitzondering hierop is de binnenstad en het Noorderplantsoen waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven. We hanteren hier een hoger BORG-niveau dan in de rest van de stad.

Het verlagen van het kwaliteitsniveau in de rest van de stad betekent dat de facetten aan minder hoge kwaliteitsnormen hoeven te voldoen, waardoor automatisch een hogere score ontstaat. Wanneer we de cijfers vergelijken met de 'oude' kwaliteitsdoelstellingen van 2013 zien we dat de kwaliteit van de Groen- en Schoonfacetten achteruit gaat.

We zetten een flexibel aanvalsteam 'netheid en verzorging' in om excessen aan te pakken en waar mogelijk te voorkomen. Daarnaast is er de komende jaren opnieuw volop ruimte voor bewoners, instellingen en ondernemers om initiatieven te ontplooiën. Deze ondersteunen we van harte door dit te faciliteren.

Participatie

De BORG-schouw is een belangrijk middel voor het realiseren van bewonersparticipatie in het beheer van de stad. Grotendeels wordt de BORG-schouw uitgevoerd door inwoners van de stad. Door dit bewonersoordeel ontstaat inzicht in de totale kwaliteit van de openbare ruimte. In 2015 hebben 127 burgers deelgenomen aan de BORG-schouw. Op 7 december 2015 zijn de resultaten van de BORG-schouw samen met de schouwers gepresenteerd en geëvalueerd.

Voor meer informatie over de BORG-rapportage 2015 verwijzen wij u naar de bijlage.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', with a horizontal line underneath.

de secretaris,
Peter Teesink



INLAGE



1. INLEIDING

Sinds 2001 voeren we het beheer van de gemeentelijke openbare ruimte uit volgens de BORG-systematiek (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen). Volgens een van tevoren vastgesteld kwaliteitsprofiel bepalen we bij deze systematiek de inzet in het onderhoud. Ieder jaar vindt een BORG-schouw plaats, waarbij burgers toetsen in hoeverre wordt voldaan aan dit kwaliteitsprofiel. In 2015 hebben 127 burgers meegedaan aan deze schouw. Op basis van de schouw worden voor het jaar daarop nieuwe accenten in het onderhoud bepaald. Uit de schouwresultaten over meerdere jaren worden ook de ontwikkelingen in de onderhoudskwaliteit zichtbaar. In de jaarlijkse BORG-rapportage doen wij verslag van de gerealiseerde kwaliteit in het beheer en onderhoud van de stad en stellen we het kwaliteitsprofiel en de doelen voor het volgende jaar voor.

De BORG-schouw is één van de belangrijkste vormen van burgerparticipatie in het onderhoud van de stad. Dit zien wij ook terug in de grote opkomst bij de evaluatie van de BORG-schouw 2015, waar wij de resultaten van de schouw aan de deelnemers hebben gepresenteerd. Tijdens deze constructieve en interactieve bijeenkomsten, die in een goede sfeer verliep, hebben de schouwers de resultaten van de schouw besproken en ideeën aangedragen ter verbetering van de kwaliteit van het onderhoud. De schouwresultaten zijn besproken zowel in grote lijnen als – meer in detail – op stadsdeelniveau. De schouwers zijn tevreden over de manier waarop zij kunnen participeren in het beheerbeleid.

Uit de schouwresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat de onderhoudskwaliteit van 2002 (78%) tot 2006 ((90%) geleidelijk omhoog is gegaan en in de jaren daarna licht is gedaald tot 88% in 2009. Vervolgens is de score ieder jaar weer toegenomen. In 2013 stond de score op 92%. In 2014 is de score met 1% omhoog gegaan. In 2015 is het stedelijke resultaat met 2 procentpunten gestegen tot 95%. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in 2014 de BORG-doelstelling voor de facetten groen en schoon voor de hoofdstructuur is verlaagd van ‘goed’ naar ‘matig’ en voor de woonwijken van ‘voldoende’ naar ‘matig’. Een uitzondering hierop is de binnenstad en het Noorderplantsoen waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven. Het verlagen van het kwaliteitsniveau betekent dat deze facetten aan minder hoge kwaliteitsnormen hoeven te voldoen, waardoor automatisch een hogere score ontstaat.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we eerst kort in op de BORG-systematiek. Een uitgebreide beschrijving van de systematiek is opgenomen in bijlage 1. In hoofdstuk 3 presenteren wij de resultaten van de BORG-schouw 2015 en de analyse ervan. In hoofdstuk 4 beschrijven we de aantallen meldingen over het onderhoud van de openbare ruimte. In hoofdstuk 5 beschrijven wij de doelstellingen en de kwaliteitsniveaus voor 2016.

2. BORG

BORG is een systematiek waarmee voor beheer een effectieve inzet van middelen wordt gewaarborgd. Hiervoor zijn de gewenste kwaliteitsniveaus (zeer goed, goed, voldoende, matig en zeer laag) vastgesteld. Hierna wordt een korte beschrijving van de systematiek gegeven. In bijlage 1 is een uitgebreide beschrijving opgenomen.

De kenmerken van BORG zijn:

- *kwaliteitsprofiel*, vastgesteld door de gemeenteraad (bijlage 2). In het kwaliteitsprofiel wordt onderscheid gemaakt in de facetten van de openbare ruimte (verharding,

- beplanting enz.), de functie van het gebied (woonwijk, bedrijventerrein enz.) waarin die onderdelen zich bevinden en het beoogde onderhoudsniveau;
- *de BORG-schouw* die de werkelijkheid toetst aan het afgesproken kwaliteitsniveau. Deze schouw vindt plaats rond juni en wordt grotendeels uitgevoerd door burgers. Daarnaast worden er voor de verhardingen ook nog professionele metingen uitgevoerd. Alleen afgaan op de jaarlijkse BORG-schouw zou voor dit facet een te eenzijdig beeld van de kwaliteit opleveren. In deze rapportage informeren wij u over de resultaten van de BORG-schouw én de professionele meting voor het facetten verharding;
 - *deelprogramma kwaliteit leefomgeving (Stadsbeheer)* met daarin de onderhoudsprojecten die het komende jaar zullen worden uitgevoerd. Dit programma is mede gebaseerd op de jaarlijkse schouw- en inspectieresultaten.

3. BEOORDELING KWALITEIT VAN HET ONDERHOUD IN 2015

Ieder jaar wordt beoordeeld of de gewenste kwaliteit van het onderhoud, zoals vastgelegd door de raad, wordt gehaald. Dit is in 2015 op twee manieren in beeld gebracht.

1. Technische inspecties door specialisten op het gebied van wegen, bomen en speelplekken;
2. Een BORG-schouw voor alle heel- en schoonfacetten in de openbare ruimte in de periode mei tot en met juli. In deze schouw wordt getoetst of de vastgestelde kwaliteitsdoelen op de verschillende facetten daadwerkelijk zijn gehaald.

In 2014 is de BORG-doelstelling voor de facetten groen en schoon voor de hoofdstructuur verlaagd van 'goed' naar 'matig' en voor de woonwijken van 'voldoende' naar 'matig'. Een uitzondering hierop is de binnenstad en het Noorderplantsoen waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven. Het verlagen van het kwaliteitsniveau betekent dat deze facetten aan minder hoge kwaliteitsnormen hoeven te voldoen, waardoor automatisch een hogere score ontstaat. Om inzicht te geven in het verschil tussen het borgniveau 'voldoende' en 'matig', hebben we in de tabellen de schouwresultaten tegen zowel het oude als nieuwe BORG-niveau afgezet. Als we bijvoorbeeld kijken naar het facet beplanting dan scoort dit stadsbreed 98%. Dit is afgezet tegen het ambitieniveau 'matig'. Als we dezelfde schouwresultaten afzetten tegen het oude ambitieniveau 'voldoende' is de score 85%.

Bewonersparticipatie

Ook in 2015 werd de BORG-schouw grotendeels uitgevoerd door burgers. Van de 137 schouwers waren 127 burgers van onze stad en 10 medewerkers van Stadsbeheer. De stad is onderverdeeld in 250 deelgebieden, hiervan zijn 207 deelgebieden geschouwd. De BORG-schouw is een belangrijk middel bij het realiseren van de bewonersparticipatie. Op basis van de trends uit de schouwresultaten bepalen we namelijk accenten en prioriteiten in het onderhoud. Daarnaast wordt met de algemene tendensen uit deze bewonersschouw bepaald of we de beoogde kwaliteit realiseren. Grotere afwijkingen kunnen aanleiding zijn om bij te sturen in de inzet van gemeentelijke middelen in het onderhoud.

Bijzonderheden - Ecologie

Vanaf 2009 wordt bij de BORG-schouw ook het facet ecologie meegenomen. Wij ervaren dat 'kwaliteit' in ecologie iets heel anders inhoudt dan bij de andere facetten. Daarmee is de beoordeling van ecologie een beetje een 'vreemde eend in de bijt' in de BORG-schouw. Gaat het bij de andere facetten over netheid en verzorging, bij ecologie gaat het veel meer om de verscheidenheid van planten en dieren die in een bepaald gebied voorkomen. Ook in 2015 wordt bij ecologie (= de gemiddelde score van de facetten

'beplanting natuurlijk', 'gras natuurlijk' en 'oever natuurlijk'), met een score van 93%, voldaan aan het vastgestelde kwaliteitsprofiel.

3.1 Behaalde resultaten

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de verschillende facetten en de onderdelen daarvan in 2015 hebben gescoord. Van ieder facet is aangegeven welk deel voldeed aan de gestelde kwaliteitsdoelen. Ter vergelijking zijn ook de scores uit 2013 vermeld.

De raad heeft de kwaliteitsambitie vastgesteld op 90%. Omdat onderhoud een cyclisch proces is, zullen er altijd onderdelen zijn die niet voldoen en die in een volgende onderhoudsronde aan de beurt komen.

Borgscores Stedelijk	Vergelijk scores met de huidige (2014) eisen		Vergelijk scores met de eisen van 2013	
	2015	2014	2015	2014
RIJBAAN	93%	92%		
TROTTOIR	89%	88%		
FIETSPAD	83%	81%		
WEGMARKERINGEN	91%	89%		
BEPLANTING	98%	98%	85%	85%
BEPLANTING "NATUURLIJK"	96%	95%	86%	95%
GRAS	97%	98%	81%	88%
GRAS "NATUURLIJK"	96%	93%	83%	92%
BOMEN	93%	94%		
SPEELVOORZIENINGEN	97%	95%		
SPEELVOORZIENINGEN "NATUURLIJK"	97%	83%		
WIJKOBJECTEN	96%	98%		
VERLICHTING	96%	96%		
STRAAT / PARKMEUBILAIR	91%	88%		
BEBORDING	94%	94%		
ZWARE OEVERBESCHERMING	94%	91%		
OEVER	94%	93%		
OEVER "NATUURLIJK"	88%	88%		
ONKRUID IN VERHARDING	95%	94%	77%	79%
ZWERFVUIL OP VERHARDING	99%	99%	90%	93%
ZWERFVUIL IN GROEN	98%	99%	86%	90%
DRIJFVUIL	98%	99%	91%	92%
GRAFFITY	99%	99%	95%	95%
HONDENPOEP	99%	99%	94%	94%

3.2 Schouwresultaten per facet

In dit hoofdstuk presenteren wij de resultaten van de BORG-schouw 2015 en de analyse ervan.

*** Verharding**

Verharding voldoet in 88% van de waarnemingen aan de gewenste kwaliteit en is daarmee ten opzichte van het voorgaande jaar met 1% gestegen.

Naast de burgerschouw wordt bij de verharding op een aantal aspecten ook een professionele inspectie gedaan. Deze inspectiecijfers maken geen onderdeel uit van de BORG-scores maar bieden een goede mogelijkheid tot vergelijking. Om de kwaliteitsontwikkeling goed in beeld te houden, presenteren wij hieronder – ter vergelijking met de borgscores op de vorige pagina – ook de resultaten van de professionele inspectie in 2015. Het gaat hier om de score “voldoende”, onderscheiden naar asfalt en elementenverharding (tegels, klinkers).

Resultaten professionele inspectie verhardingen 2015

	2014		2015	
	Asfalt	Elementen	Asfalt	Elementen
	% voldoende of hoger		% voldoende of hoger	
Rijbanen	93	91	94	87
Fietspaden	95	94	94	92
Trottoirs	87	93	91	95
Totaal	93 (gewogen gemiddelde)	91 (gewogen gemiddelde)	94 (gewogen gemiddelde)	93 (gewogen gemiddelde)

De kwaliteitsontwikkeling geeft bij de professionele inspectie van verharding hetzelfde beeld, een lichte stijging van de scores, als de BORG-schouw.

Uit deze professionele inspectie blijkt dat de kwaliteit van de asfaltverharding prima is en dat elementenverharding het afgelopen jaar 2 procentpunten is gestegen voor wat betreft het gewogen gemiddelde. De kwaliteit van de trottoirs is behoorlijk verbeterd (asfalt + 4%, elementen + 2%). Wat verder opvalt, is de daling van de kwaliteit van de klinkerverharding van de rijbanen met 4% ten opzicht van 2014. Waarschijnlijk heeft dit te maken met de frequentie van de inspecties. We inspecteren de woonstraten 1x per 2 jaar. Het deel wat we dit jaar hebben geïnspecteerd kan kwalitatief slechter zijn als het deel dat we in 2014 hebben beoordeeld.

*** Groen en ecologie**

De score voor *groen* zijn dit jaar nagenoeg gelijk gebleven met die van het voorgaande jaar. Alleen het facet ‘gras natuurlijk’ is met 3% gestegen. Bij de instructies aan de schouwers voorafgaande aan de schouw is dit een onderwerp geweest waar we meer aandacht aan hebben geschonken. Wellicht verklaart dit het wat positievere beeld.

Vergelijken we de cijfers met de ‘oude’ kwaliteitsdoelstellingen van 2013 zien we een geheel ander beeld. Een daling van de kwaliteit van ‘bepanting natuurlijk’, ‘gras’ en ‘gras natuurlijk’ met respectievelijk 9%, 7% en 9%. De conclusie lijkt gerechtvaardigd dat de ingezette bezuiniging op het onderhoud van de groenfacetten zichtbaar wordt.

Samenvatting Ecologische Monitoring SES

Om een goed beeld te krijgen van de aanwezigheid en conditie van de planten en dieren in de gebieden die binnen de Stedelijke Ecologisch Structuur (SES) vallen, wordt er ook een specialistische monitoring uitgevoerd. Het gaat hierbij niet alleen om zeldzame of beschermde soorten, maar ook om doelsoorten (indicatorsoorten). Met de gegevens van de monitoring kan de inrichting en het beheer zo nodig worden aangepast of bijgesteld. In zeven jaar tijd (cyclisch proces) monitoren we alle gebieden in de SES. De beoordelingssystematiek is in samenspraak met externe deskundigen en natuurbeschermingsinstanties ontwikkeld. Basis hiervoor vormen de zogenaamde deelgebied kaarten (Hogeland met over het algemeen klei als ondergrond; Hondsrug met zand en keileem als ondergrond; West en Oost met veenkenmerken en de Binnenstad een deelgebied met sterk verstoorde en bebouwde ondergrond). Voor deze deelgebieden zijn binnen de voorkomende biotopen water, oever, akker, grasland, zoom, mantel (struik) en bos specifieke doelsoorten toegewezen. Het gaat om kenmerkende ambitieuze maar wel realistische soorten in 7 verschillende soortgroepen, te weten: planten, vogels, vlinders, libellen, zoogdieren, amfibieën en vleermuizen. Samen een totaal van ruim 500 soorten. De inrichting en het beheer hebben invloed op het al dan niet voorkomen van deze soorten. Andersom zegt het voorkomen van soorten iets over de kwaliteit en de inrichting en het beheer van een gebied.

Eens per 5 tot 7 jaar laten we door een extern ecologisch adviesbureau naar de score van de doelsoorten per biotoop kijken. De eerste monitoring is in 2008 gestart en nadien zijn 22 gebieden aan een herhalingsonderzoek onderworpen. Met de monitoringsystematiek heeft de gemeente Groningen een uniek systeem ontwikkeld wat de stadsnatuur structureel, inzichtelijk, beheersbaar en beleefbaar maakt

De resultaten zijn indrukwekkend en breed toepasbaar. Niet alleen is er voor het eerst een stadsbreed inzicht in het voorkomen van alle soorten ontstaan maar tevens ontstond er een effectbeoordeling van de inrichting en beheerveranderingen in verschillende gebieden. We weten nu waar zwaar beschermde en zeldzame soorten voorkomen en kunnen deze zo beter beschermen. Anderzijds blijkt dat gebieden als Reitdiep, Hunzezone, Stadspark, Helperzoom en Piccardhof met meer dan 300 soorten zeer hoog scoren. Ook een binnenstadsgebied als Noorderplantsoen doet het met 198 soorten verhoudingsgewijs nog steeds erg goed. De natuurparels van de stad zijn zo letterlijk in beeld gekomen. Daarnaast zijn ook veranderingen in inrichting en beheer vrijwel direct afleesbaar geworden. In het Reitdiep, Drielanden, Park Selwerd, de Groene Long en de Kalmoesstraat lieten zich de verschillende verbeteringen in de inrichting, zoals ecologische oevers, het inzaaien van kruiden en beplanten met struiken, direct vertalen in een toename van soorten waaronder orchideeën, vlinders en libellen. Tevens werd duidelijk dat daar waar ecologisch maaibeheer wordt teruggezet naar verruiging of klepelen het aantal plantensoorten sterk afneemt waarna bijen en vlinders ook snel afnemen.

Note

Klepelen is het fijn maken van de vegetatie met behulp van roterende klepels of draaiende stalen cilinders. De plantenresten blijven liggen, wat leidt tot voedselverrijking van de bodem en een laag van halfverteerde plantenresten die voorkomt dat zaden kunnen ontkiemen. Hierdoor ontstaat een eenzijdige begroeiing van gras, paardenbloemen en boterbloemen.

*** Meubilair**

De score voor *meubilair* is licht gestegen (gewogen gemiddelde +1%). Alle facetten zijn inmiddels uit de 'rode cijfers'. De gecontinueerde gerichte inzet op straatmeubilair lijkt daarmee effect te hebben.

***Oevers**

Het facet *oevers* laat sinds 2010 een stijgende lijn zien. Vanaf 2012 voldoet *oevers* aan de gewenste kwaliteit.

***Schoon**

De score voor *schoon* is gelijk gebleven met het voorgaande jaar. Dit is echter het beeld afgezet tegen het 'nieuwe' matige kwaliteitsniveau. Deze score geeft aan dat 98% voldoet aan kwaliteitsniveau matig en daarmee voldoet aan de gestelde norm. Wanneer we ook hier de scores vergelijken met de kwaliteitsdoelstellingen van 2013 zien we een daling van de scores op de facetten 'onkruid in verharding'(-2%), 'zwerfvuil op verharding'(-3%)', 'zwerfvuil in groen'(-4%) en 'drijfvuil'(-1%). De zichtbare effecten van de bezuinigingen op het schoonhouden van de wijk is hiermee ingezet.

3.3 Verkiezing schoonste winkelgebied

In Groningen is het Overwinningsplein gekozen tot het Schoonste Winkelgebied van Groningen. NederlandSchoon organiseert jaarlijks de Schoonste Winkelgebieden Verkiezing. Voor deze verkiezing wordt in de zomerperiode, juni t/m augustus, een onderzoek uitgevoerd. Net als in 2014 zijn ook in 2015 verschillende wijkwinkelcentra in de stad Groningen opgenomen in het onderzoek, dat door Gemeente Groningen is ondersteund. Gedurende de onderzoeksperiode zijn landelijk duizenden mensen gevraagd naar hun schoonbeleving. Het onderzoek heeft daarmee veel inzicht opgeleverd in de oorzaken en gevolgen van schoon.

3.4 Schouwresultaten per stadsdeel

In de onderstaande tabel wordt per stadsdeel ingegaan op de resultaten van de BORG-schouw. In de tabel ziet u een overzicht van de schouwscores per stadsdeel. We hebben de schouwresultaten voor de facetten groen en schoon (net als voor de stadsbrede resultaten), afgezet tegen het oude en het nieuwe kwaliteitsniveau. Uitzondering hierop is de binnenstad waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven. In de tabel is in kleur aangegeven welke facetten dit jaar hoger scoren en welke onderdelen lager scoren dan 90%.

	Zuid				Oude Wijken				West				Oost				Binnenstad	
	Nieuw		Oud		Nieuw		Oud		Nieuw		Oud		Nieuw		Oud		Nieuw	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Rijbaan	92%	91%			89%	90%			95%	95%			95%	91%			90%	89%
Trottoir	88%	90%			88%	89%			93%	93%			85%	80%			91%	91%
Fietspad	78%	88%			99%	85%			77%	82%			84%	73%			100%	96%
Wegmarkeringen	91%	91%			93%	91%			97%	98%			88%	80%			88%	87%
Beplanting	99%	98%	87%	88%	96%	99%	85%	95%	99%	98%	94%	94%	96%	97%	74%	72%	94%	93%
Beplanting - nat.	100%	99%	87%	99%	98%	98%	97%	98%	100%	100%	86%	99%	91%	88%	82%	88%	0%	67%
Gras	99%	100%	86%	92%	97%	97%	88%	92%	99%	99%	92%	95%	93%	96%	67%	81%	93%	100%
Gras - nat.	100%	100%	78%	100%	100%	100%	92%	100%	100%	100%	88%	97%	88%	79%	79%	78%	100%	100%
Bomen	94%	96%			92%	98%			96%	97%			89%	88%			89%	91%
Speelvoorzieningen	98%	98%			96%	100%			98%	98%			96%	89%			100%	100%
Speelvoorzieningen - nat.	97%	86%			100%	100%			96%	89%			97%	63%			100%	100%
Wijkobjecten	97%	99%			93%	100%			97%	98%			95%	93%			99%	100%
Verlichting	96%	98%			95%	97%			98%	99%			93%	89%			100%	98%
Straat en parkmeubilair	93%	91%			96%	95%			97%	95%			84%	78%			94%	94%
Bebording	91%	94%			95%	97%			97%	98%			91%	89%			100%	97%
Zware oeverbescherming	97%	93%			93%	95%			97%	95%			87%	95%			100%	33%
Oever	96%	94%			83%	96%			98%	99%			92%	92%			100%	69%
Oever - nat.	91%	93%			91%	100%			100%	99%			75%	72%			100%	100%
Onkruid in verharding	99%	99%	79%	88%	94%	95%	74%	79%	95%	95%	81%	87%	94%	94%	76%	71%	89%	67%
Zwerfvuil op verharding	99%	100%	92%	95%	97%	98%	87%	89%	100%	99%	92%	97%	99%	99%	88%	91%	94%	91%
Zwerfvuil in groen	99%	100%	88%	94%	97%	99%	88%	88%	99%	99%	86%	93%	98%	98%	84%	86%	96%	97%
Drijfvuil	97%	100%	91%	92%	97%	100%	97%	95%	99%	99%	95%	97%	98%	98%	86%	88%	100%	100%
Graffiti	100%	100%	94%	96%	99%	99%	95%	96%	100%	100%	98%	99%	99%	98%	92%	90%	97%	91%
Hondenpoep	100%	100%	96%	96%	100%	100%	97%	96%	100%	100%	96%	98%	99%	97%	86%	85%	100%	98%

- = Stijgende lijn kwaliteit
88% = Score lager dan 90%

Schouwresultaten per stadsdeel

Zuid

Stadsdeel Zuid voldoet ruim aan de BORG-doelstelling. Alleen de verharding van de trottoirs en de fietspaden voldoen nog niet aan de eis.

Oude wijken

Stadsdeel Oude Wijken heeft ook een prima resultaat. De verharding van rijbaan en trottoir verdient de nodige aandacht. Opvallend is de lage score van de oevers. Het betreft hier een onvoldoende (4x) voor de oevers van de vijvers in het Noorderplantsoen. Ook in 2016 zullen we hier aandacht aan besteden. De kwaliteit van de fietspaden (99%) is uitzonderlijk hoog, slechts één van de 74 waarnemingen is lager dan de eis.

West

Stadsdeel West scoort ook dit jaar goed op alle onderdelen, met uitzondering van de fietspaden (77%). Op de fietspaden zijn 111 waarnemingen geregistreerd, waarvan 29 stuks onder de norm. Van deze 29 hebben 14 waarnemingen betrekking op de hoofdstructuur, 8

waarnemingen op fietspaden in groengebieden en 7 waarnemingen op het doorgaande fietspad in Gravenburg. Vooral deze laatste vergt nader onderzoek omdat de technische inspectie juist een prima kwaliteit aangeeft.

Oost

Stadsdeel Oost is in 2014 2% hoger gewaardeerd dan in 2013. Ook in 2015 is er een opvallende stijging van de kwaliteit te zien. Dit is het resultaat van de extra maatregelen op het gebied van achterstallig onderhoud van de groen- en grijsfacetten. In totaal hebben we hiervoor in 2013 en 2014 extra middelen, totaal € 450.000, ingezet. Ook de uitstekende relatie met de bewonersorganisaties bewerkstelligt een efficiënte aanpak van onderhoudsmeldingen. Hoewel stadsdeel Oost nog steeds achter blijft bij de rest van de stad zien we dus een opgaande lijn. Een negatieve uitschieter vormt de 'zware oeverbescherming'. Van de 46 waarnemingen zijn 6 stuks lager dan de norm.

Binnenstad

De Binnenstad is licht in waardering gestegen ten opzichte van 2014. Een enigszins vertekent beeld geeft de 0% score op de natuurlijke beplanting. De twee waarnemingen (Poortersplein en de Tuin van Hommes) scoren beide onder de eis. De tuin van Hommes wordt samen met bewoners ecologisch beheerd. Hierin valt nog het één en ander te verbeteren. In 2016 plegen we extra inzet op deze locatie. Een positieve uitschieter in de Binnenstad vormt de onkruid in verharding. Met een stijging van 22% voldoet dit facet bijna aan de gestelde eis. De bomen scoren lager dan in 2014.

3. MELDINGEN OPENBARE RUIMTE

Meldingen van bewoners en bedrijven zijn een belangrijk hulpmiddel om op de hoogte te zijn van gebreken in de openbare ruimte en zo de noodzakelijke reparaties te kunnen uitvoeren. In een stad met meer dan 200.000 inwoners is het onmogelijk om zelf alles voortdurend in de gaten te houden. Bewoners kunnen hun meldingen zowel telefonisch als digitaal (24 uur per dag) doen. Alle meldingen komen centraal binnen bij het Meldpunt Stadsbeheer en worden van daaruit doorgespeeld naar de betreffende teams voor afhandeling.

De ontwikkeling van het aantal meldingen heeft – in tegenstelling tot wat men wellicht zou verwachten – vaak geen directe relatie met de onderhoudstoestand. Zo heeft bijvoorbeeld de verbeterde bereikbaarheid (digitaal en via de MeldStad app) van de gemeente invloed op het aantal meldingen. Ook kan één enkel incident of extreme weersituatie leiden tot een groot aantal meldingen. Voor wat betreft de meldingen via de MeldStad app onderzoeken we of we deze meer interactief kunnen maken door met de melder te communiceren over de status van de melding.

In onderstaande tabel ziet u een weergave van de ontwikkeling over de afgelopen jaren van het aantal meldingen in de verschillende categorieën van de openbare ruimte.

Aantallen meldingen per hoofdcategorie 2012-2015

	2012	2013	2014	2015	% t.o.v 2014
Bomen	688	1.211	833	1.010	18%
Bruggen, viaducten en water	97	100	98	110	11%
Diversen	348	449	47	0	0%
Groen	1.754	1.243	1.348	1.363	1%
Openbare afvalstromen	2.052	1.596	1.767	1.841	4%
Riolering	601	454	455	738	38%
Speelplekken en toestellen	133	142	181	153	-18%
Straatverlichting/verkeerslichten	2.157	2.154	2.301	2.671	14%
Verkeersvoorzieningen	543	536	580	568	-2%
Wegen	2.392	2.167	2.492	2.651	6%
Totaal	11.569	10.943	10.807	11.935	9%

Uit de tabel blijkt dat het totaal aantal meldingen voor 2015 ten opzichte van 2014 gestegen is met 9%. In het onderstaande overzicht is aangegeven wat de oorzaak kan zijn van de lichte stijging van het aantal meldingen:

- Bomen: Als gevolg van de bezuinigingen hebben we de snoeifrequentie teruggeschroefd van 3 naar 4 jaar. Hierdoor krijgen we vaker meldingen van overlast van overhangende takken.

Note

De oorzaak van het hoge aantal meldingen in 2013 is gelegen in een hevige storm, waarna meer dan 700 bomen moesten worden gekapt.

- Riolering: De stijging van het aantal riool gerelateerde meldingen kan worden verklaard door de wolkbreuken (3x) welke in juli en augustus over de stad zijn getrokken. Vooral Beijum en De Hunze hebben met veel regenval te kampen gehad. Daaruit zijn veel meldingen ontstaan, variërend van water op straat, verstopte kolken, het omhoog komen van (riool)water via de toiletput, het overlopen van dakgoten en dergelijke.
- Straatverlichting: De laatste drie maanden van het jaar is het onderhoud uitbesteed aan een nieuwe aannemer. Het verhelpen van storingen verliep hierdoor minder soepel als voorheen. Inmiddels is het onderhoud aan een andere aannemer gegund. Deze is voortvarend met een inhaalslag bezig.

In de tabel hieronder is een verdeling van de meldingen over de verschillende stadsdelen weergegeven. In deze tabel is te zien dat het aantal meldingen in de grootste stadsdelen Noorddijk en Zuid het grootst is.

Aantal meldingen per stadsdeel in 2015

	2015
Wijkpost Centrum	1.347
Wijkpost Oost	2.649
Wijkpost Oude Wijken	1.990
Wijkpost West	2172
Wijkpost Zuid	3.378
Totaal	11.935

5. KWALITEITSNIVEAU EN DOELSTELLINGEN 2015

Vanaf 2006 zijn we erin geslaagd om met minder middelen de goede onderhoudskwaliteit van de stad te behouden. Uit de BORG-schouw van 2015 blijkt dat Groningen stadsbreed in 95% van de waarnemingen voldoet aan de BORG doelen. Daarmee is de totaalscore ten opzichte van 2014 met 2 procentpunten gestegen. Belangrijke kanttekening hierbij is dat in 2014 de BORG-niveaus voor de facetten groen en schoon verlaagd zijn van voldoende naar matig. Uitzondering hierop is de binnenstad en het Noorderplantsoen waar het kwaliteitsniveau ongewijzigd is gebleven. Het verlagen van de kwaliteitsniveaus betekent dat deze facetten aan minder hoge kwaliteitsnormen hoeven te voldoen en ook zo worden beoordeeld. Afgezet tegen het oude Borgniveau is de kwaliteit stadsbreed in vergelijking met 2014 iets verlaagd (van 91% naar 90%).

We gaan aan de negatieve uitschieters op de kwaliteit in 2016, voor zover de middelen dit toestaan, extra aandacht besteden. De suggesties vanuit de evaluatie met de schouwers nemen we hierin mee.

Op grond van de nu beschikbare middelen én gezien de ontwikkeling van de BORG-scores in de afgelopen jaren, verwachten wij in 2016 dezelfde kwaliteitsdoelstellingen als 2015 te kunnen realiseren. In bijlage 2 zijn de gewenste kwaliteitsniveaus per structurelement in een matrix weergegeven.

Bijlage 1

Beschrijving van de systematiek en onderdelen van BORG (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen).

Borgsystematiek

BORG staat voor Beheerplan openbare ruimte Groningen. In dit beheerplan is vastgelegd met welke kwaliteit we de openbare ruimte van de stad willen onderhouden, hoe we dit toetsen en hoe we tot een onderhoudsprogramma komen. Hiervoor is een systeem ontwikkeld, de zogeheten BORG-systematiek.

De BORG-systematiek bevat twee belangrijke aspecten: het gewenste kwaliteitsniveau en de jaarlijkse schouw.

Procesmatig werkt dit als volgt:

Beheerplan	BORG-Systematiek	1.	Het gewenste kwaliteitsniveau staat vast (raadsbesluit).
		2.	De werkelijkheid wordt hieraan getoetst door middel van een schouw; de zogeheten BORG-schouw.
Openbare	Opstellen en Uitvoeren Onderhouds-Programma	3.	De schouwresultaten worden naast het kwaliteitsniveau gelegd.
		4.	De schouwresultaten worden geanalyseerd en gerapporteerd.
Ruimte		5.	De analyse wordt gebruikt bij de opstelling van de onderhoudsprogramma's voor het volgende jaar.
Groningen		6.	Het onderhoudsprogramma wordt uitgevoerd, inmiddels zijn we een jaar verder en wordt de volgende schouw uitgevoerd.

Deze notitie is de afronding van stap 4.

Kwaliteitsniveau

Sinds 2001 hanteert de gemeente Groningen een systematiek die inzichtelijk maakt welke kwaliteit in de openbare ruimte wordt nagestreefd. Om deze kwaliteit meetbaar te maken zijn er 4 verschillende kwaliteitsniveaus vastgesteld te weten: matig, voldoende, goed en zeer goed.

In de stad is er een grote verscheidenheid aan openbare ruimte. Zo zijn er trottoirs, groenvoorzieningen, speelplekken, verkeersborden, bruggen, etc. Al met al zijn er 21 onderdelen benoemd die ondergebracht zijn in 8 facetten.

Voorbeeld: de onderdelen rijbanen, trottoirs, en fietspaden vormen samen het facet verharding.

Ook op functies is er onderscheid te maken: woonwijken, winkelcentra, bedrijventerreinen etc. Er worden 6 functies onderscheiden.

De kwaliteit van de openbare ruimte is afhankelijk gemaakt van deze twee factoren; over wat voor element hebben we het en wat is de functie van het gebied?

Voorbeelden:

- de bruggen in de woonwijken worden op het niveau 'voldoende' onderhouden.
- de verharding in de binnenstad wordt op het niveau 'hoog' onderhouden.

Het gehele overzicht staat in bijlage 2. Deze matrix is in 2001 vastgesteld door de raad en daarna nog enkele keren als gevolg van bezuinigingen of amendementen in geringe mate gewijzigd.

Hiermee is een instrument ontstaan dat voor wat betreft de openbare ruimte:

- de kwaliteit eenduidig vastlegt;
- aangeeft welke kwaliteit de burgers waar mogen verwachten;
- (politieke) sturingsmogelijkheden geeft aan de kwaliteit.

Het kiezen voor een hogere kwaliteit brengt vanzelfsprekend ook hogere kosten met zich mee om deze keuze waar te maken.

BORG-schouw

Om te toetsen in hoeverre aan de kwaliteit wordt voldaan wordt er geschouwd. De bestaande kwaliteit wordt dan vergeleken met de kwaliteit die er volgens de afspraak zou moeten zijn, het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Door het samenvoegen van alle waarnemingen van één facet binnen één stadsdeel kunnen we procentueel het resultaat laten zien. Dit kan natuurlijk ook voor de hele stad.

De BORG-schouw wordt grotendeels (ca 90 %) uitgevoerd door burgers van de stad. Na een (opfris)instructie wordt de schouw in ongeveer 70 % van alle wijken uitgevoerd. In het jaar daarna wordt opnieuw 70 % geschouwd waardoor een overlap ontstaat van ongeveer 20 %.

De resultaten worden gebruikt voor beleidsvorming en het onderhoudsprogramma van volgende jaren. Hierdoor neemt de invloed van de burger op de onderhoudstoestand van de stad toe, uiteraard binnen de kwalitatieve randvoorwaarden (kwaliteitsniveaus) die door de Raad zijn vastgesteld.

Tijdens de schouw wordt in de verschillende functionele gebieden van de stad (woonwijken, winkelcentra enz.) beoordeeld welk onderhoudsniveau de verschillende facetten hebben. De resultaten daarvan worden vergeleken met het kwaliteitsniveau dat in die gebieden wordt nagestreefd.

Bijlage 2: Beheermatrix 2015

Beheermatrix versie 2015	Hoofd structuur	Binnenstad		Woonwijken		Bedrijven terreinen	Stedelijke en bovenstedelijke voorzieningen	Grote groen- en recreatiegebieden		
	radialen, belangrijke ov-lijnen, wijkontsluitingswegen, hoofd fietsstructuren	voetgangers / winkelgebieden, hoofdstation	overige	ontmoetingsplaatsen (wijk-, buurt-, winkelen, bejaardencentra, kerken, sporthallen, centrale speelv.	overige	bedrijventerreinen, industrieterreinen en kantorenparken	RUG/Zernike, Gron. Museum, UMCG, Stadsschouwburg, Oosterpoort, Martinihal	stedelijke parken en recreatieve voorzieningen (De Held, St.gew.park Noorddijk, Dwarsdijksterb	stedelijke parken en recreatieve voorzieningen (Kardinge, Ruskenveen)	Noorderplantsoen
onderdeel										
Verharding	goed	goed	goed	goed	voldoende	voldoende	goed	voldoende	zeer laag	goed
Verlichting	goed	goed	goed	voldoende	voldoende	voldoende	goed	voldoende	zeer laag	goed
Straatmeubilair en bebording	goed	goed	goed	goed	voldoende	goed	goed	goed	zeer laag	goed
Groen	matig	goed	goed	matig	matig	matig	matig	matig	zeer laag	goed
Bomen	goed	goed	voldoende	voldoende	voldoende	goed	goed	voldoende	zeer laag	goed
Speelvoorzieningen	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende	zeer laag	goed
Kunstwerken c.a.	voldoende	goed	goed	voldoende	voldoende	matig	voldoende	voldoende	zeer laag	goed
Schoonmaken c.a.	matig	goed	goed	matig	matig	matig	matig	matig	zeer laag	goed
Ecologie	voldoende	matig	matig	matig	voldoende	matig	matig	voldoende	zeer laag	zeer goed

zeer goed
 goed
 voldoende
 matig
 zeer laag